BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Jaunimo g. 2, 59206 Birštonas, tel. (8 319) 56 833, faks. (8 319) 65 555, el. p. kontrole@birstonas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188644330

AUDITO ATASKAITA
2023 METŲ BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO FINANSINIS AUDITAS

2024 m. gegužės 14 d. Nr. 3-4
Birštonas

Su audito ataskaita galima susipažinti
Birštono savivaldybės interneto svetainėje
www.birstonas.lt (Struktūra ir kontaktai – Kontrolės ir audito tarnyba)

Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Birštono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatas, savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų ir jų grupių ataskaitų auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

Auditas atliktas vykdant Birštono savivaldybės kontrolieriaus
2023-08-18 pavedimą Nr. 2-1

Auditą atliko: Savivaldybės kontrolierė Janina Blekaitienė,
vyriausioji specialistė Gražina Preikšienė.

Auditas pradėtas 2023-08-18, baigtas 2024-05-14
Audito ataskaita pateikta: Birštono savivaldybės tarybai, Birštono savivaldybės merui, Birštono savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI **4**
SANTRAUKA **5**
ĮŽANGA **8**
AUDITO REZULTATAI **14**
1. SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS **14**
1.1. 2023 metų Savivaldybės metinė veiklos ataskaita parengta vadovaujantis teisės aktų reikalavimais 14
1.2. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų 15
1.3. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje reikšmingų klaidų nėra 19
2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS **19**
2.1. Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai 19
2.2. Savivaldybės mokėtinos sumos ir skoliniai įsipareigojimai 22
2.2.1 Savivaldybės mokėtinos sumos padidėjo 22
2.2.2 Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai sumažėjo 23
2.3. Gautinų sumų už nuomą vertinimas 24
2.4. Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra deklaravimo ir surinkimo kontrolė 25
3. SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO ATASKAITOS, PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS, VERTINIMAS **28**
4. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS **28**
4.1. Vis dar pasitaiko viešųjų pirkimų procedūrų pažeidimų 28
4.2. Neužtikrinamas tinkamas vykdomų projektų, finansuojamų Savivaldybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimas 29
5. VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA **29**
6. PASIEKTA PAŽANGA, ŠALINANT NUSTATYTUS NEATITIKIMUS IR ĮGYVENDINANT REKOMENDACIJAS **30**
PRIEDAI **32**
Santrumpos ir sąvokos 32
Audito apimtis ir metodai 33
Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai (ataskaitos), pateikti savivaldybės administracijai ir konsoliduojamiems subjektams 38
Birštono savivaldybės 2023 m. konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas 39
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis 40

PAGRINDINIAI FAKTAI

80847,7 tūkst. Eur

- yra Savivaldybės turto

7376,3 tūkst. Eur

- yra Savivaldybės įsipareigojimų

14955,2 tūkst. Eur

- yra Savivaldybės biudžeto pajamų

15550,5 tūkst. Eur

- yra Savivaldybės biudžeto išlaidų

13 **VSS duomenys konsoliduoti MBVAR**

17 **VSS duomenys konsoliduoti MFAR**

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo[1], Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo[2], Valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo įstatymo[3] nuostatas, Birštono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) atliko 2023 metų Birštono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) metinių ataskaitų rinkinio[4], kurį sudaro Savivaldybės metinė veiklos ataskaita, metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kurių duomenys konsoliduojami į vieną ataskaitų rinkinį ir teikiami kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinys, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai".

Pagrindiniai audito rezultatai

2023 METŲ SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

1. 2023 metų Savivaldybės metinė veiklos ataskaita parengta vadovaujantis teisės aktų reikalavimais

Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą 2023 metų Savivaldybės metinė veiklos ataskaitoje ir įvertinome, kad joje pateikti finansiniai duomenys nėra nesuderinti su Savivaldybės metinėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti.

2. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis iš kurių sudarytas, išskyrus tai, kad Savivaldybės administracijoje ir kituose viešojo sektoriaus subjektuose nustatėme reikšmingus duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti.

Stebime pažangą apskaitant Savivaldybės turtą, tačiau reikšminga duomenų dalis apie jį vis dar nepatikima. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto, finansavimo sumų ir grynojo turto vertės (ataskaitos 15-19 psl.).

Reikšminga duomenų dalis apie Savivaldybės turtą vis dar nepatikima (ataskaitos 15-19 psl.):

- Ilgalaikis turtas apskaitomas nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS nuostatomis;
- Ne visi užbaigti objektai iškelti iš turto grupės „Nebaigta statyba";

---

[1] Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 2 p.

[2] Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 1 d.

[3] Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 2 d.

[4] Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 1 d.

- Netiksli vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita;
- Ne visas biologinis turtas įvertintas ir apskaitytas finansinėje apskaitoje.

3. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje reikšmingų klaidų nėra

Audito metu įvertinus 2023 metų Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie Savivaldybės pajamas, išlaidas ir skolas bei mokėtinas sumas, neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių sudarytas.

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS

Savivaldybės biudžeto išlaidų planas įvykdytas 95,9 proc., padaryta 15550,5 tūkst. Eur išlaidų, iš kurių darbo užmokestis ir valstybinio socialinio draudimo įmokos sudarė 56,4 proc. asignavimų.

Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamos lyginant su 2022 m. padidėjo 620,4 tūkst. Eur (4,3 proc.); išlaidos padidėjo 765,7 tūkst. Eur (5,2 proc.).

Savivaldybės 2023 m. biudžeto asignavimai skirti 8 programų vykdymui. Didžiausia Savivaldybės biudžeto asignavimų dalis – 27,7 proc., panaudota Švietimo veiklos programos vykdymui.

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenys apie Savivaldybės skolinių įsipareigojimų, garantijų bei paskolų dydį yra teisingi.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2023 metais sumažėjo 618,6 tūkst. Eur. 2023 metų pradžioje Savivaldybės skolinių įsipareigojimų likutis sudarė 3336,5 tūkst. Eur, 2023 metų pabaigoje – 2717,9 tūkst. Eur. Savivaldybė grąžinta ilgalaikių paskolų 618,6 tūkst. Eur.

Savivaldybė valdomų įmonių prisiimtų skolinių įsipareigojimų, dėl kurių suteikta savivaldybės garantija, likutis metų pabaigoje 215,6 tūkst. Eur.

Savivaldybė 2023 metais, neviršijo Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės skolos limitas siekė 23,2 proc.

Savivaldybė neįgyvendino Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo[5] 13 straipsnio 3 dalies nuostatų, kad Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Savivaldybės įsiskolinimas 2024 m. sausio 1 d. išaugo 140,8 tūkst. Eur.

SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO ATASKAITOS VERTINIMAS

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo ataskaita parengta ir pateikta laiku, Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Audito metu nustačius

[5] Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2022 m. lapkričio 22 d. Nr. XIV-1556 (su vėlesniais pakeitimais)

neatitikimus, Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo ataskaita buvo tikslinama.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba nustatė VSS turto grupių „Ilgalaikis turtas“ – „Pastatai“, „Infrastruktūros statiniai“, „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“, „Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas“ reikšmingas kiekybiniu požiūriu klaidas, kurios turėjo įtakos Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos teisingumui ir patikimumui (ataskaitos 15-17 psl.).

SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

Vertinant Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo atitiktį, nustatėme, kad kai kuriose srityse nepakankama vidaus kontrolė, įskaitant finansų kontrolę, kuri turi užtikrinti, kad įstaigų veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės lėšos ir turtas ne visais atvejais 2023 metais buvo valdomi, naudojami ir disponuojami vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

Savivaldybėje neužtikrinama pakankama vietinės rinkliavos surinkimo kontrolė, nekontroliuojamas apgyvendinimo paslaugų teikėjų skaičius, ne visais atvejais skaičiuojami delspinigiai vietinės rinkliavos mokėtojams už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą vietinę rinkliavą

Neįdiegtos vidaus kontrolės priemonės, kurios užtikrintų, kad laiku ir teisingai būtų užregistruotos ūkinės operacijos.

Vis dar pasitaiko viešųjų pirkimų procedūrų pažeidimų (ataskaitos 28-29 psl.).

VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Savivaldybės VSS valdant, naudojant ir disponuojant savivaldybės lėšomis ir turtu, vidaus kontrolė vis dar nėra pakankama, ji tobulintina (ataskaitos 29 psl.).

REKOMENDACIJOS

Birštono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kuriose atlikome audito procedūras, pateikėme raštus dėl audito rezultatų (ataskaitos 3 priedas). Pateikėme 34 rekomendacijas dėl sprendimų dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo užtikrinimo priėmimo, viešųjų pirkimų vykdymo, vietinės rinkliavos surinkimo ir kontrolės. Su visų audituotų subjektų vadovais, apskaitos specialistais ir kitais atsakingais darbuotojais aptarėme audito procedūrų rezultatus, įstaigos pateikė rekomendacijų įgyvendinimo planus – numatomas priemones rekomendacijoms vykdyti ir jų vykdymo terminus.

ĮŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais atlikome 2023 metų Birštono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto vykdymo ir turto naudojimo finansinį auditą.

Audito tikslas:

- įvertinti Birštono savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio duomenis (metinės veiklos ataskaitos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio) ir pareikšti nepriklausomas auditoriaus nuomones.
- įvertinti Birštono savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo atitiktį teisės aktų reikalavimams pasirinktose srityse.

Audito subjektas – Birštono savivaldybė (Savivaldybės grupė, kurią sudaro Savivaldybės administracija ir Savivaldybės kontroliuojami subjektai, kurių biudžeto ir finansinių ataskaitų duomenys konsoliduojasi rengiant 2023 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį). Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį parengė Birštono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija).

Audituojamas laikotarpis – 2023 metai.

Savivaldybės tarybos kompetencija

Savivaldybės taryba tvirtina Savivaldybės biudžeto ir Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinius, prireikus tikslina savivaldybės biudžetą, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato šio Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką[6].

Savivaldybės mero kompetencija

Savivaldybės meras, remdamasis Biudžeto sandaros įstatymu, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, kitais įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, Oficialiosios statistikos portale skelbiamais duomenimis, patvirtintais savivaldybių planavimo dokumentais, taip pat savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais, parengia Savivaldybės biudžeto projektą ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti[7]; sudaro ir teikia savivaldybės tarybai savivaldybės biudžeto projektą, biudžeto tikslinimą ir savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį; administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą, administruoja savivaldybės turtą; rengia Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį ir jį teikia Savivaldybės tarybai svarstyti ir tvirtinti[8].

Savivaldybės administracijos kompetencija

Organizuoja Savivaldybės biudžeto mokėjimo operacijų vykdymą[9]; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos

---

[6] Vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 15 str. 2 d. 12, 13, 19, 20 p.

[7] Biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. lapkričio 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais, galiojusi redakcija iki 2024-01-01), 26 str. 1, 2 d.

[8] Vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d. 1 p. ir 3 p.; 62 str. 3 d.

[9] Biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. lapkričio 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 22 str. 4 d.

tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą[10]; Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai savo metinių ataskaitų rinkinius ir savivaldybės administracija savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį kartu su auditoriaus išvadomis, jeigu auditas turėjo būti atliktas, teikia Savivaldybės tarybai savivaldybės tarybos nustatyta tvarka[11], rengia Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį[12].

Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys

Viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių ataskaitų rinkinį sudaro:

1) metinė veiklos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie veiklos tikslų pasiekimą;

2) metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto ar viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus;

3) metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami išlaidų sąmatos vykdymo duomenys[13].

Konsoliduojami subjektai

Savivaldybės ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių subjektų ataskaitų rinkiniai, kurių duomenys konsoliduojami į vieną ataskaitų rinkinį ir teikiami kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinys, kuris rengiamas naudojant viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistemą (toliau – VSAKIS). Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai – savivaldybės biudžetinės įstaigos, šių įstaigų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys ir šių juridinių asmenų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, savivaldybės iždas, savivaldybės tarybos sprendimu įsteigtas išteklių fondas[14].

II lygio Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsolidavus III lygio viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) finansines ataskaitas. Visi 2023 m. konsolidavimo procese dalyvaujantys VSS nurodyti finansų ministro įsakymu[15] patvirtintoje konsolidavimo schemoje. Vadovaujantis ja, į 2023 metų Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinį įtrauktos 17 Savivaldybės kontroliuojamų VSS finansinės ataskaitos, iš jų 13 biudžetinių įstaigų, 3 viešosios įstaigos ir Savivaldybės iždas (1 pav.). Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 4 bendrovių kapitalas, iš jų: 3 kontroliuojamos uždarosios akcinės bendrovės ir 1 akcinė bendrovė, kurios nėra priskiriamos prie VSS (subjektų sąrašas pateiktas audito ataskaitos 4 priede).

---

[10] Vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 33 str. 3 d. 3 p.

[11] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 17 str. 10 d.

[12] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 14 str. 2 d.

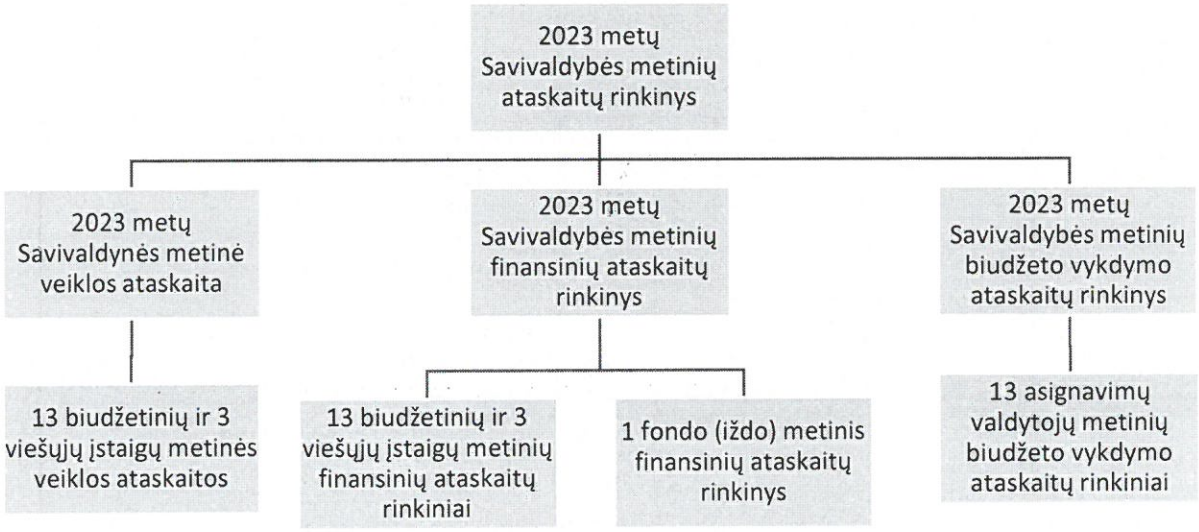
[13] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 4 d. ir 6 str. 1 d.

[14] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 13, 19, 29 d.

[15] Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį“

Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinį (1 pav.), apimantį Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, rengia ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti Savivaldybės administracijos Biudžeto ir apskaitos skyrius[16].

1 pav. 2023 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio sudėtis

Šaltinis. Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos duomenis

Visi viešojo sektoriaus subjektai finansinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus[17] (toliau – VSAFAS). Savivaldybės grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

Savivaldybės biudžeto paskirtis

Savivaldybės biudžetas – savarankiškas, Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar merų tvirtinamiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija[18].

Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 13 asignavimų valdytojų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių (1 pav.).

Vertinome 2023 metų Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms biudžeto vykdymo ir apskaitos sritims, atlikome audito procedūras. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome

---

[16] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. TSE-36 patvirtinto Birštono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo (su vėlesniais pakeitimais) 63 p.

[17] Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais iki 2022-04-30), 11 str. 1 d. 4 p.

[18] Vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 65 str. 3 ir 7 d.

galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes. Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas audito metu, sąrašas pateiktas ataskaitos 5 priede.

Savivaldybės biudžetas buvo vykdomas vadovaujantis 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu[19] ir Savivaldybės tarybos sprendimais[20].

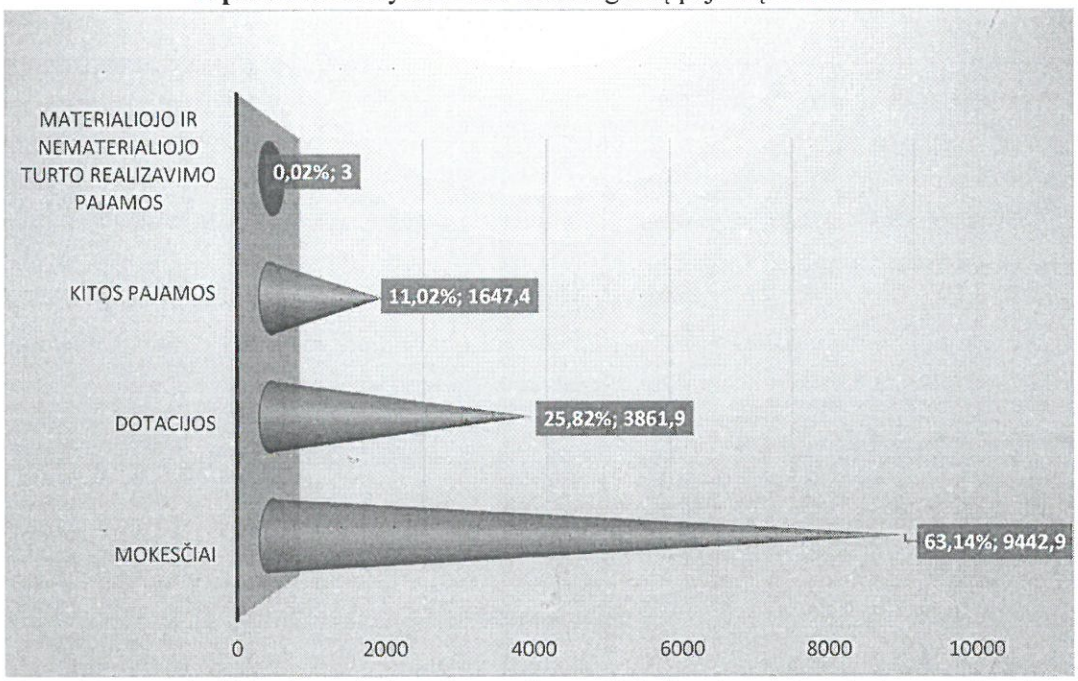
2023 m. sausio 26 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TSE-3 patvirtintas 2023 metų Savivaldybės biudžetas (2023 metų Savivaldybės Biudžeto pajamos ir asignavimai).

Birštono savivaldybė 2023 metų biudžeto pajamų surinkimo planą įvykdė 104,3 proc. – Savivaldybės biudžetas per 2023 metus gavo 14955,2 tūkst. Eur pajamų arba 620,4 tūkst. Eur daugiau nei buvo planuota. Iš viso gauta 16841,1 tūkst. Eur (įskaitant nepanaudotus 2023 metų pradžios lėšų likučius).

Didžiausią 2023 metų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų dalį sudarė mokesčiai (63,14 proc.), dotacijos sudarė 25,82 proc. gautų pajamų, kitos pajamos – 11,02 proc., materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos – 0,02 proc. (žr. 2 pav.).

Duomenys apie 2023 metų Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimą ir planinių užduočių įvykdymą pagal atskiras pajamų rūšis pateikti 2 paveiksle.

2 pav. Savivaldybės 2023 metais gautų pajamų struktūra

Šaltinis – Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Biudžeto ir apskaitos skyriaus pateiktus duomenis

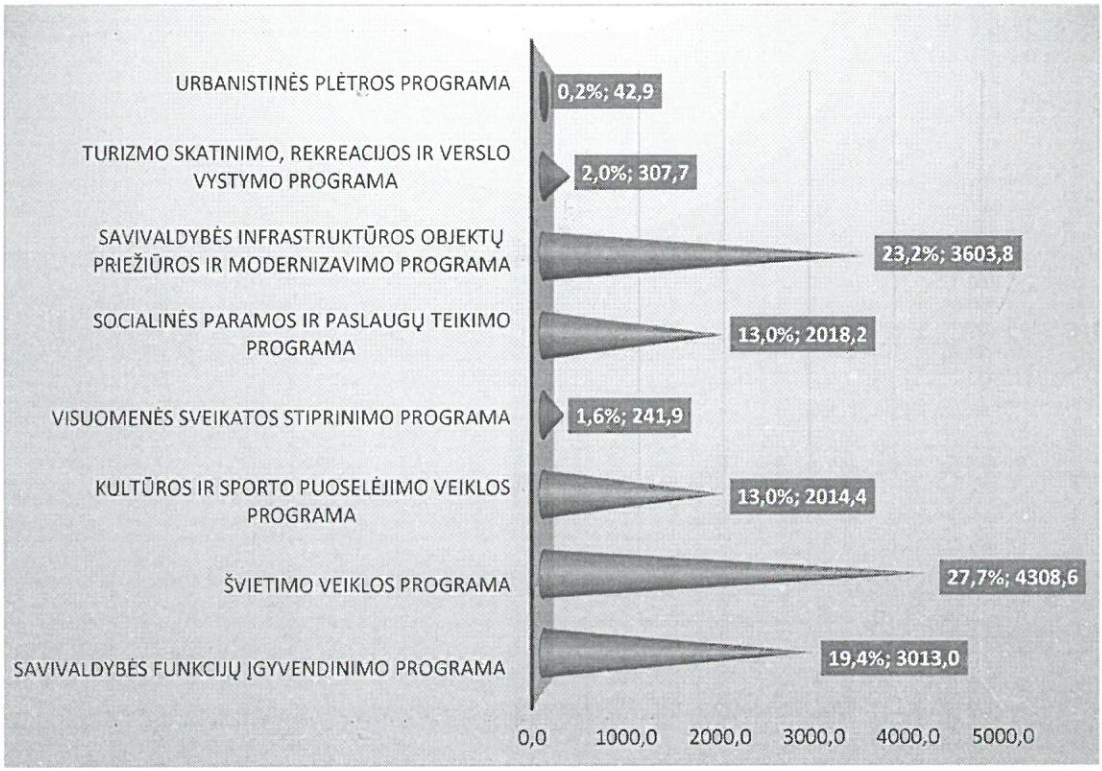
Savivaldybės biudžeto asignavimai 15550,5 tūkst. Eur buvo panaudoti 8 programų vykdymui (3 pav.). Savivaldybės biudžeto išlaidų planas pagal programas įvykdytas 95,9 proc.

---

[19] Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2022 m. lapkričio 22 d. Nr. XIV-1556 (su vėlesniais pakeitimais)

[20] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. TSE-3; 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TSE-50; 2023 m. balandžio 27 d. sprendimas Nr. TSE-76; 2023 m. birželio 29 d. sprendimas Nr. TSE-161; 2023 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas Nr. TSE-193; 2023 m. spalio 19 d. sprendimas Nr. TSE-222; 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. TSE-243; 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas Nr. TSE-253

3 pav. Savivaldybės 2023 metų biudžeto asignavimai, tūkst. Eur

Šaltinis – Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Biudžeto ir apskaitos skyriaus pateiktus duomenis

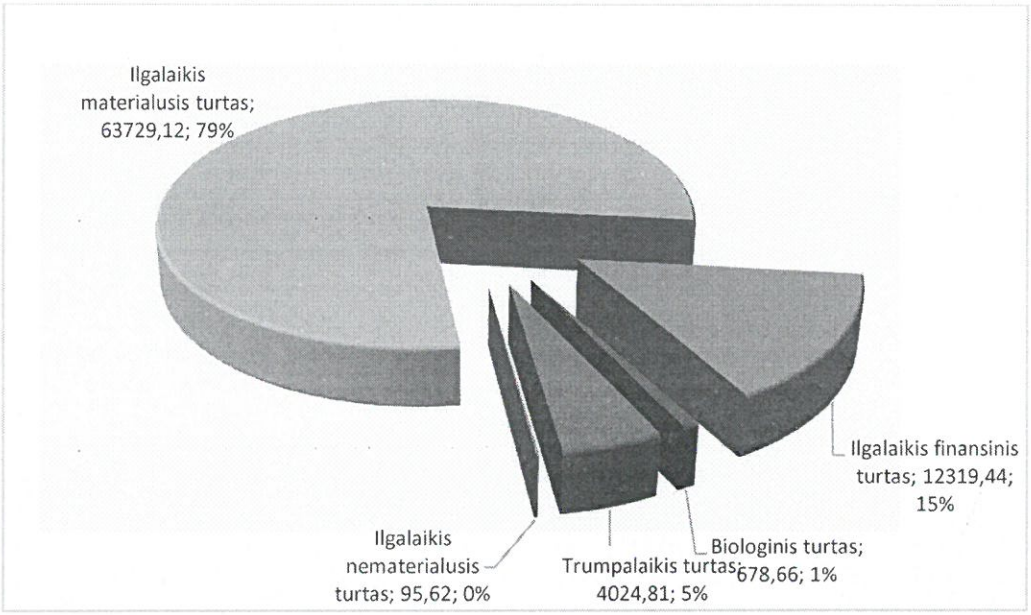
Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu[21] už programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus, ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai. Savivaldybės asignavimus valdė 13 asignavimų valdytojų (4 priedas).

Savivaldybės turto savininko funkcijas įgyvendina Savivaldybės taryba[22]. Savivaldybės biudžetinės įstaigos turtą valdo patikėjimo teise. Apskaitos duomenimis Savivaldybė 2023 metais valdė 80847,65 tūkst. Eur turto (žr. 4 pav.).

[21] Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str.

[22] Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998 m. gegužės 12 d. Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais), 8, 11, 12 str.

4 pav. 2023 metų Savivaldybės turtas, tūkst. Eur

Šaltinis – Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinį

Savivaldybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis visuomenės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais,[23] t. y. rūpestingai, tausojant, nešvaistant, siekiant užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą, sudarant sandorius dėl turto tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Audito metu nustatytų iškraipymų vertinimui naudojome kokybinį reikšmingumą tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimtiems sprendimams.

Atlikdami auditą darėme prilaidą, kad visi Kontrolės ir audito tarnybai pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio duomenų pareiškiama audito išvadoje.

[23] Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998 m. gegužės 12 d. Nr.VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais), 9 str.

AUDITO REZULTATAI

Savivaldybės administracija, rengdama Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį, remiasi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės jai pateiktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis. Todėl Savivaldybės metinių ataskaitų duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos tvarkomos apskaitos, bet ir nuo žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) parengtų ataskaitų rinkinių teisingumo. Siekdami įsitikinti, kad VSS parengtose ataskaitose pateikti duomenys yra tikri ir teisingi, atrinktose srityse ir subjektuose atlikome audito procedūras.

Audito metu pateikėme pastebėjimus audituotiems subjektams dėl 2023 metų metinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumo ir teisingumo, biudžeto ir turto naudojimo. Apie audito rezultatus, visus audito metu nustatytus dalykus subjektai buvo informuoti (3 priedas).

1. SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Vertinome Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinį, apimantį Savivaldybės2023 metų metinę veiklos ataskaitą, Savivaldybės 2023 metų metinį finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – MFAR), Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – MBVAR).

1.1. 2023 metų Savivaldybės metinė veiklos ataskaita parengta vadovaujantis teisės aktų reikalavimais

Savivaldybės metinės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, kad joje pateikti finansiniai duomenys nėra nesuderinti su Savivaldybės metinėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Savivaldybės metinė veiklos ataskaita Kontrolės ir audito tarnybai buvo pateikta nesilaikant Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo priede „Metinių ataskaitų rinkinių parengimo, teikimo ir valstybinio audito atlikimo terminai“ nustatytų terminų.

Įvertinus biudžetinių, išskyrus Savivaldybės administracijos, ir viešųjų įstaigų metinėse veiklos ataskaitose pateiktus finansinius duomenis nustatyta, kad įstaigų finansiniai duomenys atitinka šių įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis. Metines veiklos ataskaitas biudžetinės įstaigos, išskyrus Savivaldybės administraciją, ir viešosios įstaigos pateikė Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo priede „Metinių ataskaitų rinkinių parengimo, teikimo ir valstybinio audito atlikimo terminai“ nustatytu terminu – iki kovo 1 d. Audito metu nustatyta, kad ne visi viešojo sektoriaus subjektai metines veiklos ataskaitas rengė vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnio ir Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo[24] 12 ir 13 punktų reikalavimais.

Savivaldybės administracija nesilaikė Vietos savivaldos įstatymo 60 straipsnio 4 dalies ir Birštono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos apraše[25] nustatytų reikalavimų ir

---

[24] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimas Nr. 135 (su vėlesniais pakeitimais)

[25] Birštono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 16 d. sprendimu Nr. TSE-201 „Dėl Birštono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Birštono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo 2.9 p., 46 p., 49 p. (aktualu iki 2023-10-20); Birštono savivaldybės

neparengė Savivaldybės administracijos 2023 metų veiklos plano, kurį tvirtina Savivaldybės administracijos direktorius. Audito metu negalėjome įsitikinti, ar Savivaldybės administracijos direktoriaus pateikta 2023 metų veiklos ataskaita yra teisinga ir jos nevertinome. Savivaldybės administracijos metinė veiklos ataskaita Kontrolės ir audito tarnybai buvo pateikta nesilaikant Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo priede „Metinių ataskaitų rinkinių parengimo, teikimo ir valstybinio audito atlikimo terminai" nustatytų terminų.

1.2. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

Savivaldybės MFAR duomenų teisingumas priklauso nuo žemesniojo konsolidavimo lygio VSS finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS). Teisingi finansinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamią ir objektyvią informaciją jos vartotojams – vadovams, specialistams ir piliečiams.

Dėl žemesniojo konsolidavimo lygio VSS pateiktų duomenų klaidų, Savivaldybės MFAR duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turtą. Reikšmingiausios klaidos buvo nustatytos Savivaldybės administracijoje ilgalaikio turto apskaitos srityje.

Reikšminga duomenų dalis apie Savivaldybės turtą vis dar nepatikima

Stebime pažangą apskaitant savivaldybės turtą, tačiau reikšminga duomenų dalis apie jį vis dar nepatikima. Savivaldybės MFAR, parengtas pagal galiojančius teisės aktus, neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto vertės, finansavimo sumų ir grynojo turto vertės.

Ne visi užbaigti objektai iškelti iš turto grupės „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai"

Pagal Savivaldybės finansinės būklės ataskaitos 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnyje „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai" nurodyta 6177,27 tūkst. Eur. Savivaldybės administracijoje materialiojo turto grupėje „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai" (sąskaita 12010 „Nebaigta statyba") 2023 m. gruodžio 31 d. apskaitomi 25 nebaigtos statybos objektai, kurių vertė 6171241,54 Eur.

Audito metu peržiūrėjus nebaigtos statybos objektų dokumentus, nustatyta, kad ne visi užbaigti objektai yra iškelti iš turto grupės „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai". Savivaldybės administracijoje nesivadovavo 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas" nuostatomis - užbaigus statybos, rekonstrukcijos darbus visos patirtos išlaidos turi būti perkeltos į ilgalaikio turto sąskaitą.

Savivaldybės administracija įgyvendino Kontrolės ir audito tarnybos pateiktą rekomendaciją[26] ir vadovaujantis VSAFAS nuostatomis iškėlė iš sąskaitos 115 „Kitas nematerialusis turtas" apskaitytus investicinius projektus, rekonstravimo projektus, techninius projektus ir kt. į sąskaitą 1210 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai".

Savivaldybės administracija 2023 m. gruodžio 31 d. materialiojo turto grupėje „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai" apskaitė 9 objektus už 4804,10 tūkst. Eur, kurių statybos, rekonstravimo darbai užbaigti ir objektai eksploatuojami. Tokiu būdu Savivaldybės administracija

---

tarybos 2023-10-19 sprendimu Nr. TSE-229 „Dėl Birštono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos patvirtinimo" patvirtinto Birštono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo 2.9 p., 48 p., 49 p., 51 p. (aktualu nuo 2023-10-21)

[26] Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. liepos 3 d. raštas Nr. 4-27 „Dėl nustatytų trūkumų"

nesivadovavo 12-ojo VASFAS „Ilgalaikis turtas“ nuostatomis[27], kuriose nustatyta, kad užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, turi būti laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudos turi būti skaičiuojamos nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti. Savivaldybės administracija materialiojo turto grupėje „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ 2023 m. gruodžio 31 d. apskaitė turtą, kurio statybos, rekonstravimo darbai užbaigti, turtas eksploatuojamas:

1. Skulptūrinės kompozicijos "Nemuno banginukas" Birštone rekonstrukcijos darbai, kurių vertė 7 tūkst. Eur, užbaigti[28]. Sukauptos turto esminio pagerinimo išlaidos Biudžetinei įstaigai Birštono miesto tvarkymo tarnybai perduotos ir turto vertė padidinta tik 2024 m.

2. Kelio Nr. BR-7 (Kelias A16 – Škėvonys) statybos – rekonstravimo darbai, kurių vertė 128,70 tūkst. Eur, užbaigti ir kelias yra naudojamas[29]. Pabaigus kelio statybos - rekonstravimo darbus, sukaupta statybos darbų vertė iš sąskaitos 12010 „Nebaigta statyba“ neiškelta, į sąskaitą 12031 „Infrastruktūros statiniai“, objektui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

3. Jaunimo gatvės rekonstrukcijos darbai, kurių vertė 2554,14 tūkst. Eur užbaigti, gatvė naudojama. Pabaigus gatvės statybos - rekonstravimo darbus, sukaupta statybos - rekonstravimo darbų vertė iš sąskaitos 12010 „Nebaigta statyba“ neiškelta, į sąskaitą 12031 „Infrastruktūros statiniai“, objektui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

4. Pastato „Meno mokykla“ (adresas J. Basanavičiaus a. 6, Birštonas) statybos darbai, užbaigti[30] ir pastatas buvo naudojamas visus 2023 metus, tačiau turto esminio pagerinimo išlaidos, kurių vertė 1246,19 tūkst. Eur, Birštono meno mokyklai perduotos tik 2024 m. Audito metu nustatyta, kad Birštono meno mokyklai liko neperduoti Birštono meno mokyklos pastato investicinis projekto vertė 4,87 tūkst. Eur ir Birštono meno mokyklos pastato techninis projekto vertė 13,43 tūkst. Eur.

5. Pastato „Mokykla darželis“ (adresas Pušų g. 2, Birštonas) esminio pagerinimo išlaidos, kurių vertė 709,63 tūkst. Eur ir ilgalaikis materialusis turtas (drenažo tinklus, buitinių nuotekų šalinimo tinklus, lietaus nuotekų tinklus), kurio vertė 41,16 tūkst. Eur, Birštono lopšeliui-darželiui "Giliukas" perduoti tik 2023 m. gruodžio 28 d. Audito metu nustatyta, kad Birštono lopšeliui-darželiui "Giliukas" liko neperduotas pastato ir kitų statinių rekonstravimo Pušų g. techninis projekto vertė 17,57 tūkst. Eur.

6. Saulėgrąžų gatvės rekonstravo darbai, kurių vertė 357,47 tūkst. Eur, užbaigti 2023m. gruodžio 4 d. Pabaigus, Saulėgrąžų gatvės rekonstravo darbus, darbų vertė iš sąskaitos 12010 „Nebaigta statyba“ neiškelta į sąskaitą 12031 „Infrastruktūros statiniai“, objektui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

7. Pėsčiųjų tako Ivoniškių k. kapinėse įrengimo darbai, kurių vertė 178,03 tūkst. Eur užbaigti[31]. Pabaigus Pėsčiųjų tako Ivoniškių k. kapinėse įrengimo statybos darbus, takas, kaip atskiras turto vienetas nesuformuotas, sukaupta turto statybos darbų vertė iš sąskaitos 12010 „Nebaigta statyba“ neiškelta į sąskaitą 12031 „Infrastruktūros statiniai“, objektui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

---

[27] Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 (Lietuvos Respublikos finansų ministro2022 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 1K-217 redakcija) patvirtinto 12-ojo Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ 35, 36, 48 punktų nuostatos.

[28] 2023 m. spalio 13 d. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktas Nr. 1, 2023-10-13 Prekių (paslaugų) pirkimo – pardavimo kvitas Nr. 9873170

[29] 2023 m. birželio 29 d. Deklaracija apie statinio statybos užbaigimą Nr. (25.20)-GDŪ-162

[30] 2022 m. spalio 20 d. Statybos užbaigimo aktas Nr. (25.20)-GDŪ-207

[31] 2023 m. spalio 23 d. Atliktų darbų aktas Nr. 2

8. Savivaldybės administracija vykdė Projektą "Kraštovaizdžio vertybių apsauga ir pritaikymas pažinti (II)" pagal 2021 m. spalio 13 d. partnerystės sutartį Nr. (11.18)-IS-200 ir įgyvendinimo veiklą „Nr. 3.3. Kelio ženklų projektavimas ir įrengimas valstybiniuose parkuose, draustiniuose, rezervatų ženklinimas (Kelio ženklų įrengimas prie vietinės reikšmės kelių)“. Projektas baigtas vykdyti. Projekto metu įsigyta turto, kurio vertė 106,73 tūkst. Eur.-Turto vertė iš sąskaitos 12010 „Nebaigta statyba“ neiškelta į sąskaitą 12094 „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“, turtui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

9. Buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių Gelažūnų k. įrengimo, kurių vertė 189,96 tūkst. Eur, darbai atlikti[32]. Pabaigus Buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių Gelažūnų k. įrengimo darbus, turtas, kaip atskiras turto vienetas nesuformuotas, sukaupta turto statybos darbų vertė iš sąskaitos 12010 „Nebaigta statyba“ neiškelta į sąskaitą 12031 „Infrastruktūros statiniai“, objektui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

Audito metu, nustatyta, kad straipsnyje „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ apskaitomas Laikinų prekybos paskirties statinių Birštone B. Sruogos g. 23A statybos techninis projektas Nr. AV-327, kuris parengtas 2016 m. spalio 28 d. Projekto vertė 3,39 tūkst. Eur. Projektas, yra neaktualus, morališkai pasenęs. Kontrolės ir audito tarnyba rekomendavo Savivaldybės administracijai įvertinti Laikinų prekybos paskirties statinių Birštone B. Sruogos g. 23A statybos techninio projekto reikalingumą ir priimti sprendimą dėl projekto nurašymo į sąnaudas nustatyta tvarka.

Dėl žemesniojo konsolidavimo lygio VSS (Savivaldybės administracija) finansinėse ataskaitose pateiktų neteisingų duomenų, negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitos 2023 m. gruodžio 31 d. straipsniuose pateiktų duomenų teisingumo:

A II.2 „Pastatai“ 1282,06 tūkst. Eur (nurodyta suma yra mažesnė), A II.3 „Infrastruktūros statiniai“ 3408,31 tūkst. Eur (nurodyta suma yra mažesnė), A II.7 „Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas“ 113,73 tūkst. Eur (nurodyta suma yra mažesnė), A II.9 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ 4804,10 tūkst. Eur (nurodyta suma yra didesnė).

Apie nustatytus neatitikimus Savivaldybės administracija buvo informuota 2024 m. balandžio 23 d. raštu Nr. 4-26 „Dėl nustatytų trūkumų“.

Vis dar neapskaityti visi vietinės reikšmės keliai ir gatvės

Savivaldybės keliai ir gatvės yra registruojami Ilgalaikio materialiojo turto grupėje „Infrastruktūros statiniai“. Šios grupės likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 13767,67 tūkst. Eur, iš jų vietinės reikšmės kelių ir gatvių, įregistruotų apskaitoje už 10374,52 tūkst. Eur (75,4 proc.).

2023 m. gruodžio 31 d. Birštono savivaldybėje pagal 2023 m. gruodžio 21 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TSE-268 patvirtintą kelių ir gatvių sąrašą yra:

1. vietinės reikšmės kelių – 104 (visų nustatyti kadastro duomenys), iš jų: 1) Savivaldybės nuosavybė įregistruota 86 vnt..

2. gatvių – 104, iš jų: 1) Savivaldybės nuosavybė įregistruota 57 vnt.; 2) parengti kadastro duomenys 3 vnt.; 3) neparengti kadastro duomenys 44 vnt. (įvažiavimai).

Savivaldybėje per 2023 metus: įregistruoti 3 vnt. vietinės reikšmės keliai Savivaldybės nuosavybe; nustatyti kadastro duomenys 2 vietinės reikšmės kelių; nustatyti 3 vnt. gatvių kadastro duomenys.

---

[32] 2022 m. lapkričio 18 d. Galutinis atliktų darbų perdavimo aktas

Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija apskaitė ne visus Birštono savivaldybės gatves ir kelius, todėl vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita yra netiksli.

Birštono savivaldybės finansinėje apskaitoje apskaityta 105 keliai ir 61 gatvė, kurių likutinė balansinė vertė 10374,52 tūkst. Eur

Dėl šių aukščiau išvardintų neatitikimų, negalime patvirtinti, kad į turto grupę „Infrastruktūros statiniai" įtraukti visi Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės. Darytina išvada, kad vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita Savivaldybėje nėra tiksli. Dėl to mes negalime patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitos 2023 m. gruodžio 31 d. straipsnių:

A.II.3 „Infrastruktūros statiniai" eilutėje įtrauktų vietinės reikšmės kelių (gatvių) – 10374,52 tūkst. Eur likutinės vertės teisingumo;

D. „Finansavimo sumos" eilutėje įtrauktų finansavimo sumų 6771,93 tūkst. Eur teisingumo: iš valstybės biudžeto – 2907,32 tūkst. Eur, iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų – 1756,56 tūkst. Eur., kitų šaltinių – 2108,05 tūkst. Eur ir į sukauptą perviršį ar deficitą F.III eilutėje įtrauktų 3602,59 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Apie nustatytus neatitikimus Savivaldybės administracija buvo informuota 2024 m. balandžio 23 d. raštu Nr. 4-26 „Dėl nustatytų trūkumų".

Ne visas biologinis turtas įvertintas ir apskaitytas finansinėje apskaitoje

Pagal Savivaldybės finansinės būklės ataskaitos 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnyje „Biologinis turtas" nurodyta 678,66 tūkst. Eur. Visas biologinis turtas yra apskaitomas Biudžetinės įstaigos Birštono miesto tvarkymo tarnyba finansinėje apskaitoje.

Audito metu nustatyta, kad iki 2023 m. sausio 1 d. buvo įvertinti ir apskaityti 9 biologinio turto vienetai, kurių bendra įsigijimo vertė 678,66 tūkst. Eur. Per 2023 m. daugiau biologinio turto vienetų Savivaldybėje nebuvo apskaityta ir įvertinta.

Audito metu nustatyta, kad ne visas biologinis turtas įvertintas ir apskaitytas Savivaldybės finansinėje apskaitoje.

Birštono savivaldybės miesto teritorijoje esančių želdinių inventorizacija atlikta 2021 metais, pagal 2021 m. rugpjūčio 5 d. pasirašytą Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą paslaugų teikimo sutartį Nr. (11.18)-IS-159. Birštono savivaldybės miesto teritorijoje esančių želdinių inventorizacijos rezultatai pateikti ataskaitoje 2021 m. lapkričio 8 d. Birštono miesto želdynų ir želdinių inventorizacija ir apskaita, kuri Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinta 2022 m. rugsėjo 16 d.[33]. Viso miesto inventorizuoti želdiniai sugrupuoti į 49 kvartalus, iš kurių parkams ir skverams priklauso 17 vnt., promenados želdynams – 3 vnt., priklausomiesiems želdynams – 29 vnt. (daugiabučių, visuomeninės paskirties pastatų želdynų grupė – 7 vnt., gatvės želdinių grupė – 13 vnt.; kitos paskirties viešųjų erdvių želdynų grupė – 8 vnt.; bažnyčia – 1 vnt.).

2022 metais Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. (6.4.E)-AVE-00253 „Dėl Biologinio turto apskaitymo ir įvertinimo komisijos sudarymo" sudaryta Savivaldybės valdomo (administruojamo) biologinio turto apskaitymo ir įvertinimo komisija.

Savivaldybės valdomo (administruojamo) biologinio turto apskaitymo ir įvertinimo komisijos sudėtis 2023 m. lapkričio 15 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. (6.4.E)-AVE-252 buvo atnaujinta – komisijos pirmininku paskirta Savivaldybės administracijos direktorė. Komisijai pavesta įvertinti biologinio turto želdynų (parkų ir skverų želdinių), juose

[33] Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. (6.4.E.)-AVE-00263 „Dėl Birštono miesto želdynų ir želdinių inventorizacijos ir apskaitos tvirtinimo"

augančių želdinių skaičių, rūšis, augimo vietą, kitas charakteristikas ir vienetų vertės nustatymą. Komisija įpareigota pagal biologinio turto vienetų faktinius duomenis pritaikyti vertinimo būdą ir įkainius, apskaičiuoti bendrą vieneto vertę ir biologinio turto vieneto vertės nustatymo aktus (kiekvieno biologinio turto vieneto) pateikti Biudžeto ir apskaitos skyriui. Audito metu nustatyta, kad komisija pavesto darbo 2023 metais neatliko.

Savivaldybėje tik maža dalis biologinio turto, kuris nurodytas Birštono miesto želdynų ir želdinių inventorizacijos ir apskaitos dokumente, įvertintas ir apskaitytas finansinėje apskaitoje. Informacija apie Birštono želdynų ir želdinių duomenis skelbiama Birštono savivaldybės interneto svetainėje https://birstonas.lt/zeldynai-ir-zeldiniai/.

Audito metu negalime patvirtinti, Birštono savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio 2023 m. gruodžio 31 d. Finansinės būklės ataskaitos B. „Biologinis turtas“ eilutėje įtrauktos biologinio turto – 678,66 tūkst. Eur vertės teisingumo ir D. dalies „Finansavimo sumos" eilutėje įtrauktos finansavimo iš kitų šaltinių 678,66 tūkst. Eur sumos teisingumo.

Apie nustatytus neatitikimus Savivaldybės administracija buvo informuota 2024 m. balandžio 23 d. raštu Nr. 4-26 „Dėl nustatytų trūkumų“.

1.3. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje reikšmingų klaidų nėra

Audito metu įvertinus Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės pajamas, išlaidas ir skolas bei mokėtinas sumas neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme. Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas.

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą[34] biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos atsižvelgiant piniginių įplaukų ir piniginių išlaidų laiką, jeigu kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose apskaitos tvarkymą, nenurodyta kitaip.

2023 m. Savivaldybės biudžeto pajamos sudarė 14955,2 tūkst. Eur, o įskaitant nepanaudotus 2023 metų pradžios lėšų likučius – 16845,1 tūkst. Eur. 2023 m. Savivaldybės biudžeto išlaidos sudarė – 15550,5 tūkst. Eur.

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS

2.1. Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

Birštono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2023 metų savivaldybės biudžetas[35]:

- 14332,8 tūkst. Eur pajamų, iš viso 16222,5 tūkst. Eur pajamų su 1889,7 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likučiu;
- 14332,8 tūkst. Eur asignavimų, iš viso 16222,5 tūkst. Eur asignavimų (įskaitant 1889,7 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį).

Birštono savivaldybės 2023 metų biudžeto asignavimų įvykdymas:

---

[34] Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 3 d.

[35] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. TSE-3; 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TSE-50; 2023 m. balandžio 27 d. sprendimas Nr. TSE-76; 2023 m. birželio 29 d. sprendimas Nr. TSE-161; 2023 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas Nr. TSE-193; 2023 m. spalio 19 d. sprendimas Nr. TSE-222; 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. TSE-243; 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas Nr. TSE-253

- Savivaldybės biudžeto asignavimo planas 16222,5 tūkst. Eur (įskaitant 1889,7 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį);
- panaudota asignavimų 15550,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2023 metų pabaigoje – 3336,5 tūkst. Eur.

Birštono savivaldybės 2023 metų biudžetas patvirtintas laikantis Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų.

Savivaldybės biudžeto pajamos

Savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. TSE-3 patvirtintas Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamų planas 12532,4 tūkst. Eur. Vėlesniais Savivaldybės tarybos sprendimais Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamų planas buvo tikslintas septynis[36] kartus ir padidintas 1800,4 tūkst. Eur. Patikslintas Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamų planas sudarė 14332,8 tūkst. Eur, o įskaitant nepanaudotus 2023 metų pradžios lėšų likučius – 16222,5 tūkst. Eur. 2023 metų biudžeto pajamų surinkimo planas įvykdytas 104,3 proc., t. y. į Savivaldybės biudžetas per 2023 metus gauta 14955,2 tūkst. Eur pajamų arba 620,4 tūkst. Eur daugiau nei buvo planuota. Iš viso gauta 16845,1 tūkst. Eur (įskaitant nepanaudotus 2023 metų pradžios lėšų likučius).

Duomenys apie 2023 metų Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimą ir planinių užduočių įvykdymą pagal atskiras pajamų rūšis pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. 2023 metų biudžeto pajamų plano įvykdymas

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslintas planas, tūkst. Eur	Faktiškai gautos pajamos tūkst. Eur	Struktūra, proc.	Plano įvykdymas	
					Suma, tūkst. Eur	Įvykdymo proc.
1.	Mokesčiai	8746,6	9442,9	63,14	696,3	107,96
1.1.	*Gyventojų pajamų mokestis*	*8358,8*	*9023,6*	*95,2*	664,8	107,95
1.2.	*Turto mokesčiai*	*374,8*	*402,8*	*4,5*	28	107,47
1.3.	*Prekių ir paslaugų mokesčiai*	*13,0*	*16,5*	*0,3*	3,5	126,92
2.	Dotacijos	3900,7	3861,9	25,82	-38,8	99,01
3.	Kitos pajamos	1683,5	1647,4	11,02	-36,1	97,86
3.1.	*Turto pajamos*	*135,0*	*96,0*	*17,2*	*-39*	71,11
3.2.	*Pajamos už prekes ir paslaugas*	*1538,3*	*1538,0*	*82,2*	*-0,3*	99,98
3.3.	*Pajamos iš baudų, konfiskuoto turto ir kitų netesybų*	*10,2*	*13,4*	*0,6*	*3,2*	131,37
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	4,0*	3,0	0,02	-1	75,00
Iš viso pajamų:		**14334,8***	**14955,2**	**100,00**	**620,4**	**104,33**
5.	Įplaukos iš finansinio turto ir įsipareigojimų	0,0	0,0		0,0	0,0
6.	Metų pradžios lėšų likutis	1889,9	1889,9		0,0	100,0
Iš viso:		**16224,7***	**16845,1**	**x**	**620,4**	**103,82**

Šaltinis – Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis

[36] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TSE-50; 2023 m. balandžio 27 d. sprendimas Nr. TSE-76; 2023 m. birželio 29 d. sprendimas Nr. TSE-161; 2023 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas Nr. TSE-193; 2023 m. spalio 19 d. sprendimas Nr. TSE-222; 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. TSE-243; 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas Nr. TSE-253

* Dėl techninės klaidos Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų planas Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo ataskaitoje nurodytas 2 tūkst. Eur didesnis.

Didžiausią dalį Savivaldybės 2023 m. gautų biudžeto pajamų sudarė mokesčiai 9442,9 tūkst. Eur arba 63,1 proc. visų biudžeto pajamų, iš kurių gyventojų pajamų mokestis sudaro – *9023,6* tūkst. Eur arba 95,2 proc. visų mokesčių pajamų. Savivaldybės biudžeto pajamų iš mokesčių bendras planas įvykdytas 108,0 proc., t. y. gauta 696,3 tūkst. Eur daugiau mokesčių nei buvo planuota.

Dotacijos 3861,9 tūkst. Eur arba 25,8 proc. visų biudžeto pajamų, iš kurių mokinio krepšeliui finansuoti – 1841,4 tūkst. Eur; ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui įsigyti – 956,3 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžeto pajamų iš dotacijos bendras planas įvykdytas 99,0 proc. t. y. gauta 38,8 tūkst. Eur mažiau dotacijų negu buvo planuota.

Pagal 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo [37] 3 str. 4 p. nuostatas, nustatytais terminais į valstybės biudžetą grąžinta 36,9 tūkst. Eur nepanaudotų tikslinių dotacijų.

Kitų pajamų surinkta į biudžetą 1647,4 tūkst. Eur, kas sudaro 11,0 proc. visų biudžeto pajamų. Savivaldybės biudžeto kitų pajamų bendras planas įvykdytas 97,9 proc., t. y. gauta į biudžetą kitų pajamų 36,1 tūkst. Eur mažiau negu planuota.

Audito metu nustatyta, materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų surinkta į biudžetą 3,0 tūkst. Eur, kas sudaro 0,02 proc. visų biudžeto pajamų. Audito metu nustatyta, kad dėl techninės klaidos Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų planas Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo ataskaitoje nurodytas 2 tūkst. Eur didesnis.

Bendras pajamų planas už prekes ir paslaugas įvykdytas 99,98 proc., t. y. gauta 0,3 tūkst. Eur mažiau nei planuota.

Savivaldybės biudžeto išlaidos

Patikslintas savivaldybės 2023 metų biudžeto išlaidų planas – 16222,5 tūkst. Eur, iš jų darbo užmokesčiui – 8718,4 tūkst. Eur. Iš viso per metus panaudota 15550,5 tūkst. Eur, iš jų darbo užmokesčiui – 8640,9 tūkst. Eur. Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai 1293,9 tūkst. Eur.

2 lentelė. Savivaldybės biudžeto išlaidų planas ir įvykdymas pagal programas 2023 m.

Eil. Nr.	Programų pavadinimas	Patikslintas planas, tūkst. Eur	Plano įvykdymas, tūkst. Eur	Panaudota proc.	Plano įvykdymas	
					Suma, tūkst. Eur	Proc.
1.	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo programa	3156,9	3013,0	19,38	-143,9	95,44
2.	Švietimo veiklos programa	4368,5	4308,6	27,71	-59,9	98,63
3.	Kultūros ir sporto puoselėjimo veiklos programa	2076,4	2014,4	12,95	-62	97,01
4.	Visuomenės sveikatos stiprinimo programa	255,6	241,9	1,56	-13,7	94,64
5.	Socialinės paramos ir paslaugų teikimo programa	2079	2018,2	12,98	-60,8	97,08
6.	Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir modernizavimo programa	3840,6	3603,8	23,17	-236,8	93,83

[37] Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2022 m. lapkričio 22 d. Nr. XIV-1556 (su vėlesniais pakeitimais)

7.	Turizmo skatinimo, rekreacijos ir verslo vystymo programa	313	307,7	1,97	-5,3	98,31
8.	Urbanistinės plėtros programa	132,5	42,9	0,28	-89,6	32,38
Iš viso:		**16222,5**	**15550,5**	**100**	**-672,0**	**95,86**

Šaltinis – Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2023 metų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis

Savivaldybės išlaidos panaudotos 8-ių programų vykdymui (2 lentelė). Savivaldybės biudžeto išlaidų planas pagal programas įvykdytas 95,9 proc.

Vertinant Savivaldybės biudžetą pagal išlaidas, didžioji dalis išlaidų buvo panaudota Švietimo veiklos programai (27,71 proc. visų išlaidų), Savivaldybės infrastruktūros objektų priežiūros ir modernizavimo programai (23,17 proc. visų išlaidų), Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo programai (19,38 proc. visų išlaidų). Mažiausiai išlaidų panaudota Urbanistinės plėtros programai (0,28 proc. visų išlaidų), Visuomenės sveikatos stiprinimo programai (1,56 proc. visų išlaidų), Turizmo skatinimo, rekreacijos ir verslo vystymo programai (1,97 proc. visų išlaidų).

2.2. Savivaldybės mokėtinos sumos ir skoliniai įsipareigojimai

2.2.1 Savivaldybės mokėtinos sumos padidėjo

Birštono savivaldybės „Mokėtinų sumų 2023 m. gruodžio mėn. 31 d. ataskaitoje“ nurodytos visos Savivaldybės skolos, įskaitant paskolų grąžinimą, – 2890,7 tūkst. Eur (2023 m. sausio 1 d. – 3339,4 tūkst. Eur), iš jų išlaidų skolos[38] – 447,4 tūkst. Eur (2023 m. sausio mėn. 1 d. – 299,9 tūkst. Eur); materialaus ir nematerialaus turto įsigijimo skolos – 97,3 tūkst. Eur (2023 m. sausio mėn. 1 d – 104,0 tūkst. Eur) ir išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimas) – 2346,0 tūkst. Eur (2023 m. sausio mėn. 1 d. – 2935,5 tūkst. Eur).

Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo[39] 13 straipsnio 3 dalis numato, kad Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai Tarybos sprendimu[40] įpareigoti užtikrinti, kad 2023 biudžetiniais metais planuojama metinė įsiskolinimų (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) pokyčio suma būtų lygi nuliui (0).

Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2023 m. sausio 1 d. – 403,9 tūkst. Eur, 2024 m. sausio 1 d. – 544,7 tūkst. Eur. Savivaldybė neįgyvendino minėto įstatymo nuostatos, nes Savivaldybės įsiskolinimas 2024 m. sausio 1 d. išaugo 140,8 tūkst. Eur (žr. 3 lentelę).

Savivaldybės 3 asignavimo valdytojai neįgyvendino teisės aktų reikalavimų. Didžiausias įsiskolinimas Birštono savivaldybės administracijos – 507,1 tūkst. Eur t. y. 93,1 proc. Birštono savivaldybės mokėtinų sumų. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijoje yra apskaitoma didžioji dalis tiekėjams mokėtinų sumų. Savivaldybės administracijos įsiskolinimas (mokėtinos sumos) prekių ir paslaugų tiekėjams 2023 m. gruodžio 31 d. sudaro 450,4 tūkst. Eur, iš

[38] Išlaidų skolos – darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, prekių ir paslaugų naudojimo, socialinių išmokų skolos.

[39] Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2022 m. lapkričio 22 d. Nr. XIV-1556 (su vėlesniais pakeitimais)

[40] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. TSE-3 „Dėl Birštono savivaldybės 2023 m. biudžeto patvirtinimo“ 9 p.

jų didžiausią dalį 324,1 tūkst. Eur sudarė įsiskolinimas UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui“ (71,9 proc. visos tiekėjams mokėtinos sumos).

3 lentelė. Birštono savivaldybės 2023 m. gruodžio 31 d. mokėtinų sumų pokytis, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Išlaidų grupės pavadinimas	Likutis 2023-01-01	Likutis 2024-01-01	Pokytis (-/+)
1.	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	0,1	0,1	0
2.	Prekių ir paslaugų naudojimas	216,8	386,3	169,5
3.	Subsidijos	3,8	4,4	0,6
4.	Socialinės išmokos (pašalpos)	79,2	56,6	-22,6
5.	Kitos išlaidos	0,0	0,0	0,0
6.	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	104,0	97,3	-6,7
Iš viso:		**403,9**	**544,7**	**140,8**

Šaltinis: Birštono savivaldybės pagal 2023 m. gruodžio 31 d. Mokėtinų sumų ataskaitos duomenis

2.2.2 Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai sumažėjo

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenys apie Savivaldybės skolinių įsipareigojimų, garantijų bei paskolų dydį yra teisingi.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2023 metais sumažėjo 618,6 tūkst. Eur. 2023 metų pradžioje Savivaldybės skolinių įsipareigojimų likutis sudarė 3336,5 tūkst. Eur, 2023 metų pabaigoje – 2717,9 tūkst. Eur. Savivaldybė grąžinta ilgalaikių paskolų 618,6 tūkst. Eur.

Savivaldybė valdomų įmonių prisiimtų skolinių įsipareigojimų, dėl kurių suteikta savivaldybės garantija, likutis metų pabaigoje 215,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės negrąžintų paskolų likutis 2023 m. pradžioje buvo 3336,5 tūkst. Eur, iš jų paskolų įsipareigojimų pagal DNMP ir pagal ETPT modelį likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje buvo 401,0 tūkst. Eur. Savivaldybė per 2023 m. gražino ilgalaikę paskolą 589,5 tūkst. Eur; už Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimą (modernizavimą), sumokėjo kredito įstaigoms 29,1 tūkst. Eur, t. y. ilgalaikiai įsipareigojimai.

Negražintų paskolų likutis 2023 metų pabaigoje – 2717,9 tūkst. Eur, iš jų paskolų įsipareigojimų pagal DNMP ir pagal ETPT modelį likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 371,9 tūkst. Eur.

Vadovaujantis 2023 metų Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo[41] 13 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, savivaldybių skolos limitas yra 60 proc. nuo šio įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos. Minėtame 5 priede nurodytos prognozuojamos Birštono savivaldybės biudžeto pajamos – 8042,0 tūkst. Eur. Savivaldybės 2022 m. gautos pajamos (be gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijų) – 3 675,3 tūkst. Eur. Todėl bazinė suma, nuo kurios skaičiuojamas Savivaldybės skolos limitas, yra 11717,3 tūkst. Eur.

Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 1171,73 tūkst. Eur (10 procentų nuo bazinės sumos).

Savivaldybė 2023 metais, neviršijo Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos,

[41] Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556

skolinimosi ir garantijų limitų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės skolos limitas siekė 23,2 proc.

2.3. Gautinų sumų už nuomą vertinimas

Savivaldybės administracijoje yra apskaitoma didžioji dalis gautinų sumų. Įvertinus Savivaldybės administracijos 2023 m. gruodžio 31 d. gautinas sumas už turto nuomą, gautinus delspinigius, nustatyta, kad 2023 m. gruodžio 31 d. gautinos sumos už turto nuomą sudaro 64390,70 Eur (einamojo mėnesio įsiskolinimas – 8733,28 Eur), permoka – 1063,97 Eur, gautinų sumų nuvertėjimas – 236,54 Eur, priskaičiuoti delspinigiai – 5732,02 Eur.

Audito metu Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad Savivaldybės administracija neužtikrino nuolatinės kontrolės, kad juridiniai ir fiziniai asmenys laiku ir nustatytais terminais atsiskaitytų už turto nuomą, asmenims laiku nesumokėjus nuomos mokesčio už tarnybines gyvenamąsias patalpas, savivaldybės būstą ar socialinį būstą būtų skaičiuojami delspinigiai. Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse įtvirtinta nuostata, kad prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai bei nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais (CK 6.38 straipsnio 1 dalis). Pagal Civilinio kodekso 6.71 straipsnio 3 dalį, už prievolės įvykdymo termino praleidimą gali būti nustatomos netesybos, skaičiuojamos už kiekvieną termino praleidimo dieną, savaitę, mėnesį ir t. t.

Audito metu įvertinus Birštono savivaldybės tarnybinių gyvenamųjų patalpų, savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomininkų įsiskolinimą Savivaldybės administracijai nustatyta, kad būsto nuomininkai 2023 m. gruodžio 31 d. skolingi 9332,05 Eur (einamojo mėnesio skola – 8514,63 Eur), permoka – 1063,97 Eur, įsiskolinimo nuvertėjimas – 236,54 Eur. Asmenims už laiku nesumokėtą turto nuomą delspinigiai nebuvo skaičiuojami. Birštono savivaldybės tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomos sutartyje, kurios forma patvirtinta Savivaldybės tarybos 2014 m. sausio 24 d. sprendimu Nr. TS-9 (Savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 19 d. sprendimo Nr. TSE-213 redakcija), nustatyta nuomininkui pareiga kas mėnesį, bet ne vėliau kaip iki kito mėnesio paskutinės dienos, sumokėti nuomos mokestį, už pavėluotai sumokėtą nuomos mokestį – mokėti delspinigius; Birštono savivaldybės būsto nuomos sutartyje ir Birštono savivaldybės socialinio būsto nuomos sutartyse, kurių formos patvirtintos 2020 m. gegužės 25 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AV-205 (su vėlesniais pakeitimais), nustatyta pareiga nuomininkui kas mėnesį, bet ne vėliau kaip iki kito mėnesio 20 dienos sumokėti nuomos mokestį, laiku nesumokėjus nuomos mokesčio mokėti delspinigius. Audito metu nustatyta: 1) už nuomojamas tarnybines gyvenamąsias patalpas vieno asmens pradelstas mokėjimas buvo vienas mėnuo. Asmeniui delspinigiai už pavėluotai sumokėtą nuomos mokestį apskaičiuoti nebuvo; 2) už nuomojamą savivaldybės būstą buvo skolingi trys asmenys, iš jų: vieno asmens pradelstas mokėjimas buvo vienas mėnuo; vieno asmens – du mėnesiai; vieno asmens –septyni mėnesiai. Savivaldybės administracija minėtiems asmenims už laiku nesumokėtą nuomos mokestį delspinigių neskaičiavo; 3) už nuomojamą savivaldybės socialinį būstą buvo skolingi aštuoni asmenys, iš jų: vieno asmens pradelstas mokėjimas buvo vienas mėnuo; vieno asmens – trys mėnesiai; šešių asmenų - keturis ir daugiau mėnesių. Savivaldybės administracija nesivadovavo teisės aktų reikalavimais, neskaičiavo delspinigių už laiku nesumokėtą būsto nuomos mokestį.

Audito metu įvertinus gautinas sumas už žemės sklypų nuomą, nustatyta, kad Savivaldybės administracija nesiėmė veiksmų dėl metinio žemės sklypų nuomos mokesčio už 2022 ir 2023 metus ir priskaičiuotų delspinigių iš UAB „Birštono plėtra“ išieškojimo. UAB „Birštono plėtra“ skolinga Birštono savivaldybei **60551,53 Eur:** metinis žemės sklypų nuomos mokestis už 2022 ir 2023 metus sudaro 54840 Eur, priskaičiuoti delspinigiai – 5711,53 Eur. Pagal 2016 m. balandžio 21 d. Savivaldybės nuosavybės teise valdomų žemės sklypų nuomos sutarties Nr. (11.18)-IS-119 (su

vėlesniais pakeitimais) 2.1. punkto nuostatas, žemės sklypų nuomos mokestis turėjo būti sumokamas iki kiekvienų metų lapkričio 15 d. ir nuomininkas pagal sutarties pagal 3.1.11. punktą įsipareigojo jį mokėti nustatyta tvarka ir terminais, tačiau nuomininkas UAB „Birštono plėtra“ sutartyje nustatytų įsipareigojimų nevykdė ir nustatytais terminais žemės sklypų nuomos mokesčio nemokėjo. Savivaldybės administracija, vadovaudamasi sutarties 5.6 punkto reikalavimais nuomininkui skaičiavo nustatyto dydžio delspinigius, tačiau priskaičiuotų 5711,53 Eur delspinigių nuomininkas nesumokėjo. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės meras (2024 m. kovo 13 d. raštas Nr. (6.17)-SR-0295) ir Savivaldybės administracija (2023 m. rugsėjo 26 d. raštas Nr. (6.17)-SR-1122) siuntė raštus UAB „Birštono plėtra“ dėl susidariusios skolos apmokėjimo. UAB „Birštono plėtra“ į siunčiamus raštus nereagavo, skolos nemokėjo. Savivaldybės administracija nesivadovavo teisės aktų reikalavimais, nevykdė išieškojimo procedūrų. Savivaldybės administracija nesivadovavo sutarties Nr. (11.18)-IS-119 (su vėlesniais pakeitimais) nuostatų reikalavimais: nekontroliavo sutarties įsipareigojimų vykdymo. Nevertino UAB „Birštono plėtra“ mokumo, nesikreipė į Savivaldybės tarybą dėl galimybės nutraukti sutartį.

2.4. Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra deklaravimo ir surinkimo kontrolė

Audito metu įvertinta vietinės rinkliavos už naudojimąsi kurorto infrastruktūra (toliau – vietinė rinkliava) deklaravimo ir surinkimo kontrolė. Savivaldybės tarybos teisė savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas už naudojimąsi gyvenamųjų vietovių viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme, išskyrus vaikus iki 18 metų, nustatyta Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatyme[42]. Savivaldybės taryba 2023 m. rugpjūčio 24 d. sprendimu Nr. TSE-195 pakeitė ir nauja redakcija išdėstė Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra nuostatus, patvirtintus Birštono savivaldybės tarybos 2012 m. rugpjūčio 24 d. sprendimu Nr. TS-136 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra“. Naujos redakcijos Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra nuostatų 33 punktas ir 34 punktas neatitinka Vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio nuostatų.

Audito metu pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis, nustatyti 68 vietinės rinkliavos mokėtojai - apgyvendinimo paslaugas teikėjai (iš jų 28 juridiniai asmenys, 40 fizinių asmenų). Audito metu įvertinus vietinės rinkliavos mokėtojų ir Savivaldybės administracijos pateiktus dokumentus nustatyta, kad vietinės rinkliavos mokėtojai - apgyvendinimo paslaugų teikėjai 2022 m. gruodžio 31 d. buvo skolingi 100704 Eur (įvertinus 2022 m. apskaitoje neapskaitytą 7950 Eur vietinę rinkliavą, kuri nurodyta Kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. liepos 14 d. Audito ataskaitoje Nr. 3-4), per 2023 m. vietinės rinkliavos pagal pateiktas deklaracijas priskaičiuota – 676106 Eur (be 2022 m. apskaitoje neapskaitytos 7950 Eur vietinę rinkliavą), sumokėta į biudžetą – 660176,86 Eur. Audito metu nustatyta, kad apgyvendinimo paslaugų teikėjų skola 2023 m. gruodžio 31 d. – 116645,14 Eur, permoka – 12 Eur, bendra skola - 116633,14 Eur. Detali informacija pateikiama 4 lentelėje.

Audito metu nustatyti atvejai, kai Savivaldybės administracija priskaičiavo 34 Eur vietinės rinkliavos mažiau: UAB „Sveikatos kurortas“ 2023 m. rugsėjo mėn. priskaičiavo 6 Eur mažiau vietinės rinkliavos; UAB „BPM HOME“ – 28 Eur mažiau vietinės rinkliavos.

---

[42] Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 2000 m. birželio 13 d. Nr. VIII-1725 (su vėlesniais pakeitimais), 11 str. 1 d. 11 p.

4 lentelė. Audito rezultatai vietinės rinkliavos už naudojimąsi kurorto infrastruktūra surinkimas per 2023 m.

Vietinės rinkliavos mokėtojai 2023-12-31		Vietinės rinkliavos už naudojimąsi kurorto infrastruktūra pagal audito duomenis							
		Skola 2022-12-31, Eur	audito metu nustatyta pagal pateiktas deklaracijas, priskaičiuota mokėtina suma, Eur	sumokėta suma, Eur	skola 2023-12-31, Eur	iš jų:			
						2023-12-31		nepriemoka už einamąjį mėnesį	
pavadinimas	skaičius					Nepriemoka, Eur	permoka, Eur	naudotojų skaičius	suma, Eur
Juridiniai asmenys	28	99760*	663559****	648363,86	114955,14	114967,14	-12	21	52445
Fiziniai asmenys	40	944**	12547	11813	1678	1678	0	22	1522
Iš viso:	68	100704***	676106*****	660176,86	116633,14	116645,14	-12	43	53967

Šaltinis – Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Biudžeto ir apskaitos skyriaus duomenis

** - įvertinus juridinių asmenų permoką - 234 Eur; ** - įvertinus fizinių asmenų permoką - 52 Eur; *** - įvertinus bendrą permoką - 286 Eur; **** - įvertinus 7950 Eur vietinę rinkliavą, kuri turėjo būti deklaruota 2022 metais ir apie kurią informacija pateikta Kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 Audito ataskaitoje Nr. 3-4; ***** - įvertinus 7950 Eur vietinę rinkliavą apie kurią informacija pateikta Kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-14 Audito ataskaitoje Nr. 3-4.*

Audito metu konstatuotina, pasiekta pažanga dėl vietinės rinkliavos surinkimo, tačiau nustatyti atvejai, kai nesilaikoma nustatytų reikalavimų: deklaracijos pildymo, teikimo ir vietinės rinkliavos mokėjimo terminų:

1. Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra nuostatuose[43] (toliau – Nuostatai) nustatyta vietinės rinkliavos skaičiavimo ir mokėjimo tvarka, tačiau Savivaldybės administracijoje neužtikrinama, kad apgyvendinimo paslaugų teikėjai deklaracijas pateiktų mokestiniam laikotarpiui pasibaigus iki kito mėnesio 15 dienos, o vietinę rinkliavą sumokėtų mokestiniam laikotarpiui pasibaigus iki kito mėnesio 25 dienos. Nustatyti atvejai, kai:

1.1. vietinės rinkliavos mokėtojai nesilaiko Nuostatuose nustatytų deklaracijos pateikimo terminų ir deklaracijas teikia pavėluotai, vienoje deklaracijoje deklaruoja kelių mokestinių laikotarpių duomenis (Pvz.: 2023 m. liepos mėnesį deklaruojami duomenis už 2023 m. vasario mėn., 2023 m. spalio mėn. – už 2023 m. liepos mėn. ir pan.);

1.2. vietinės rinkliavos mokėtojai – fiziniai asmenys daugumoje atvejų deklaracijas teikia ne mokestiniam laikotarpiui (kalendoriniam mėnesiui) pasibaigus, kaip tai nustatyta Nuostatų 18 punkte, o praėjus keliems mokestiniams laikotarpiams (kalendoriniams mėnesiams), vienoje deklaracijoje pateikia duomenis už kelis kalendorinius mėnesius. 2023 metais vietinės rinkliavos mokėtojų - fizinių asmenų pagal pateiktas deklaracijas, priskaičiuota mokėtina vietinės rinkliavos suma, sudaro 12547 Eur, t. y. tik 1,9 proc. visos priskaičiuotos vietinės rinkliavos sumos. Siekiant sumažinti šių vietinės rinkliavos mokėtojų patiriamą administracinę naštą[44], teikiant deklaracijas ir sumokant vietinę rinkliavą, Kontrolės ir audito tarnyba rekomenduoja vietinės rinkliavos mokėtojams – fiziniams

[43] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas Nr. TS-195

[44] Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 2012 m. lapkričio 8 d. Nr. XI-2386 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 1 d., 4 str.

asmenims nustatyti trijų arba šešių mėnesių mokestinį laikotarpį už kurį apskaičiuojama ir sumokama vietinė rinkliava.

1.3. UAB „BPM HOME“ nustatytais terminais nepateikė deklaracijos už 2023 m. gruodžio mėn. Tokiu būdu tiksliai negalime įvertinti už 2023 m. gruodžio mėn. priskaitytos vietinės rinkliavos sumos.

2. Savivaldybės administracija:

2.1. Neįgyvendino Nuostatų 23 punkto reikalavimų - ne visais atvejais skaičiavo delspinigius vietinės rinkliavos mokėtojams už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą vietinę rinkliavą. Per 2023 m. priskaičiuota tik 3477,26 Eur delspinigių. Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse įtvirtinta, kad prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai bei nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais (CK 6.38 straipsnio 1 dalis).

2.2. Neįvykdė Nuostatų 31 punkto reikalavimo - patikslintas deklaracijas priėmė be paaiškinamojo rašto, kuriame nurodoma deklaracijos tikslinimo priežastis.

2.3. Nevykdė Nuostatų 26 punkto reikalavimo - neišieškojo nesumokėtos 61428 Eur (tame tarpe likusios už 2022 metus 22916 Eur vietinės rinkliavos iš UAB „Sveikatos kurortas“ teisės aktų nustatyta tvarka. Audito metu nustatyta, kad UAB „Sveikatos kurortas“ mokėtina suma 2023 m. gruodžio 31 d. yra 64890 Eur, iš kurios einamojo mėnesio (2023 m. gruodžio mėn.) skola yra – 3462 Eur. UAB „Sveikatos kurortas“ mokėtina vietinės rinkliavos suma 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 35416 Eur, įmonei per 2023 m. priskaičiuota vietinės rinkliavos suma – 41974 Eur, įmonė per 2023 metus sumokėjo tik 12500 Eur vietinės rinkliavos. Audito metu nustatyta, kad 2023 m. įmonė net nepadengė 2022 m. įsiskolinimo, kuris buvo 35416 Eur. Įmonė 2023 m. sumokėjusi 12500 Eur padengė tik trečdalį 2022 m. skolos.

Įvertinus UAB „Sveikatos kurortas“ 2023 m. gruodžio 31 d. mokėtiną vietinės rinkliavos sumą – 61428 Eur sumą (be 2023 m. gruodžio mėn. priskaitymo), nustatyta, kad ji sudaro net 98 proc. visos vietinės rinkliavos mokėtojų skolos.

Savivaldybės administracija UAB „Sveikatos kurortas“ 2023 metais siuntė raštus[45] dėl nesumokėtos vietinės rinkliavos už naudojimąsi kurorto viešąja infrastruktūra, siūlė pasirašyti susitarimus[46] dėl vietinės rinkliavos už naudojimosi kurorto viešąja infrastruktūra mokesčio dalinio apmokėjimo, tačiau UAB „Sveikatos kurortas“ į Savivaldybės administracijos veiksmus nereagavo, skolos nemokėjo, susitarimų nepasirašė.

Savivaldybės administracija nesivadovavo teisės aktų reikalavimais, nevykdė išieškojimo procedūrų.

Apie nustatytus neatitikimus Savivaldybės administracija buvo informuota 2024 m. gegužės 7 d. raštu Nr. 4-27 „Dėl nustatytų trūkumų“.

---

[45] Savivaldybės administracijos 2023 m. sausio 13 d. raštas Nr. (20.2)-SD-001, 2023 m. gegužės 16 d. raštas Nr. (6.17.Mr)-SR-0593, 2023 m. birželio 23 d. (6.8.Mr)-SR-0753, 2023 m. rugpjūčio 21 d. raštas Nr. (6.17.Mr)-SR-0988

[46] Savivaldybės administracijos 2023 m. rugpjūčio 31 d. raštas Nr. (6.17.Mr)-SR-1024, 2023 m. rugsėjo 20 d. raštas Nr. SR-1104

3. SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO ATASKAITOS, PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS, VERTINIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo[47] 16 str. 3 d., Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą rengia savivaldybės administracija, savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. 2023 metais Savivaldybės administracija atsižvelgė į Kontrolės ir audito tarnybos rekomendaciją įvertinti Vietos savivaldos įstatymo pasikeitimus, įvertinti tai, kad 2022 metais pakeistas ir nauja redakcija išdėstytas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymą Nr. 1K-174 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ nuostatos dėl „Ilgalaikio materialusis turto“ ir inicijavo tvarkos aprašo bei Ataskaitos formos pakeitimus. Birštono savivaldybės taryba patvirtino naujos redakcijos Birštono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo tvarkos aprašą[48] (toliau – Tvarkos aprašas).

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaita (toliau – Ataskaita) už 2023 metus Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikta vadovaujantis Tvarkos aprašo 9 punkto reikalavimu (iki einamųjų metų balandžio 16 d.) – laiku. Audito metu nustačius neatitikimus Ataskaita buvo tikslinta.

Ataskaita parengta Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba audito metu nustatė VSS turto grupių „Pastatai“, „Infrastruktūros statiniai“, „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“, „Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas“ reikšmingas kiekybiniu požiūriu klaidas, kurios turėjo įtakos Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos teisingumui ir patikimumui.

4. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

4.1. Vis dar pasitaiko viešųjų pirkimų procedūrų pažeidimų

Atliekant auditą Viešojoje įstaigoje Birštono pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – Įstaiga) buvo nustatyta, kad Įstaiga antri metai iš eilės, neatsižvelgdama į Kontrolės ir audito tarnybos ankstesnio audito metu[49] pateiktas rekomendacijas dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, prekes ir paslaugas įsigijo nevykdydama viešųjų pirkimų kaip to reikalauja Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos. Įstaiga audito metu nepateikė viešųjų pirkimų procedūras įrodančių dokumentų, kurių pagrindu 2023 metais buvo sudarytos sutartys su prekių ir paslaugų tiekėjais, įsigytos prekės ir paslaugos. Įstaiga sudarytų sutarčių nepaskelbė Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Įstaiga Viešųjų pirkimų tarnybai neteikė Viešojo pirkimo sutarčių, pirkimo sutarčių ir vidaus sandorių ataskaitos[50].

---

[47] Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998 m. gegužės 12 d. Nr.VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais)

[48] Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. TSE-244 „Dėl Birštono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo tvarkos patvirtinimo“ (aktualu nuo 2023-11-18)

[49] Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. gegužės 9 d. ataskaita Nr. 3-2 „VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditas“

[50] Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais) 96 str. 2 d. 2 p. reikalavimas

Atsižvelgiant į tai, kad įstaigoje turtas, prekės ir paslaugos įsigyjamos nesilaikant viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, audito metu negalėjome patvirtinti, kad turtas, prekės, paslaugos Įstaigoje įsigytos laikantis teisės aktų reikalavimų, užtikrinama tiekėjų konkurencija. Įstaiga neužtikrino, jog atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų pirkimų principų: lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo, ir Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi įtvirtinto reikalavimo, kad Perkančioji organizacija turi siekti, kad: prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai; vykdant pirkimo sutartis būtų laikomasi aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų.

Apie nustatytus neatitikimus Įstaiga buvo informuota 2024 m. vasario 15 d. raštu Nr. 4-5 „Dėl nustatytų trūkumų". Detalesnė informacija apie Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo neatitikimus nurodyta audito ataskaitoje[51].

4.2. Neužtikrinamas tinkamas vykdomų projektų, finansuojamų Savivaldybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimas

Atliekant auditą Viešojoje įstaigoje Birštono pirminės sveikatos priežiūros centras buvo nustatyta, kad Įstaiga:

1. neįvykdė projekto „Bendrosios medicinos paslaugos finansavimas" finansavimo sutarčių[52] reikalavimo – perkant prekes, paslaugas ir darbus savivaldybės biudžeto lėšomis laikytis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų. Negrąžino į Savivaldybės biudžetą iki 2023 m. gruodžio 31 d. projekto vykdymui nepanaudotų lėšų – 6409,17 Eur. Audito metu Įstaigai buvo pateikta rekomendacija – grąžinti į Savivaldybės biudžetą nepanaudotas projekto vykdymui gautas lėšas – 6409,17 Eur.

2. suplanuotas projekto „Dalijimasis gerąja patirtimi, teikiant asmens sveikatos paslaugas"[53] veiklas įgyvendino tik 2024 m. sausio mėn., t. y. pasibaigus projekto įgyvendinimo terminui. Kontrolės ir audito tarnyba, įvertinusi netinkamą projekto vykdymą, rekomendavo Įstaigai grąžinti į Savivaldybės biudžetą projekto vykdymui gautas 1000 Eur lėšas.

Apie nustatytus neatitikimus Įstaiga buvo informuota 2024 m. vasario 15 d. raštu Nr. 4-5 „Dėl nustatytų trūkumų". Detalesnė informacija apie Įstaigos netinkamą projektų, vykdomų Savivaldybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimą nurodyta audito ataskaitoje[54].

5. VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Vidaus kontrolė, įskaitant finansų kontrolę, turi užtikrinti, kad įstaigų veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka, Savivaldybės turtas bei įsipareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ir kitų neteisėtų veikų, būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principų, o informacija apie įstaigų finansinę ir kitą veiklą būtų gaunama laiku ir teisinga, bei būtų naudojama tikslios ir patikimos finansinės atskaitomybės sudarymui.

Už Įstaigos veiklos (įskaitant apskaitą) organizavimą, efektyvios vidaus kontrolės (įskaitant finansų kontrolę) sukūrimą, jos veikimą bei tobulinimą yra atsakingas Įstaigos vadovas.

---

[51] Kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. kovo 18 d. audito ataskaita Nr. 3-3 „VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas"

[52] 2023 m. vasario 1 d. sutartis Nr. (11.18)-IS-026, 2023 m. spalio 20 d. sutartis Nr. (11.18)-IS-197

[53] 2023 m. rugpjūčio 18 d. sutartis Nr. (11.18)-IS-164

[54] Kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. kovo 18 d. audito ataskaita Nr. 3-3 „VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas"

Audito metu nustatyti neatitikimai: vidaus įsakymų rengimo, dokumentų ir personalo valdymo srityse, naudojant ir valdant turtą, vykdant viešuosius pirkimus, rodo, kad vidaus kontrolės sistema yra nepakankama ir tobulintina. Įstaigų vadovams pateikėme raštus dėl audito metu nustatytų vidaus kontrolės trūkumų. Įstaigų vadovai pateikė numatytas priemones pateiktų rekomendacijų įgyvendinimui bei jų įgyvendinimo terminus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir į šio audito metu nustatytus dalykus, teigiame, kad valdant, naudojant ir disponuojant savivaldybės lėšomis ir turtu, vidaus kontrolė vis dar nėra pakankama, ji tobulintina.

6. PASIEKTA PAŽANGA, ŠALINANT NUSTATYTUS NEATITIKIMUS IR ĮGYVENDINANT REKOMENDACIJAS

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas, neatitikimus, teisės aktų pažeidimus Savivaldybės administracijos direktorius, konsoliduojamųjų subjektų vadovai buvo informuoti Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštais, žodžiu, elektroniniu paštu, kuriuose mes taip pat pateikėme rekomendacijas nustatytiems trūkumams šalinti ir apskaitos kontrolei gerinti (žr. ataskaitos 3 priedas). Konsoliduojamųjų subjektų vadovų operatyviai vykdė audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalino nustatytas klaidas, pažeidimus ir neatitikimus. Džiaugiamės, kad šiuo metu dauguma nustatytų klaidų, neatitikimų yra ištaisyti arba pateikti rekomendacijų įgyvendinimo planai.

Kontrolės ir audito tarnyba stebi ir ankstesnio audito metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. 2023 metais Savivaldybės administracijai ir kitoms audituotoms įstaigoms iš viso pateiktos 88 rekomendacijos, įgyvendintos – 72 rekomendacijos, 1 rekomendacija neaktuali, pasikeitus teisės aktams, 4 rekomendacijų įgyvendinimo terminas nesibaigęs.

Kontrolės ir audito tarnyba Viešajai įstaigai Birštono pirminės sveikatos priežiūros centrui pateikė 59 rekomendacijas. Įstaiga, vykdydama ankstesnio audito metu pateiktas rekomendacijas, iš jai pateiktų 59 rekomendacijų įgyvendino 46 rekomendacijas, 13 rekomendacijų įgyvendinimas tęsiamas, vykdoma stebėsena. Įstaiga antrus metus iš eilės neįgyvendino rekomendacijų dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, transporto priemonių kelionės lapų pildymo kontrolės.

Savivaldybės administracijai buvo pateikta 13 rekomendacijų, iš jų įgyvendinta 12 rekomendacijų, 1 rekomendacijos įgyvendinimo terminas nesibaigęs. Savivaldybės administracija, vykdydama ankstesnio audito metu pateiktas rekomendacijas, įdiegė papildomos vidaus kontrolės procedūros dėl metinės inventorizacijos atlikimo, ištaisė neatitikimus apskaitoje dėl turto perdavimo uždarajai akcinei bendrovei, vadovaujantis VSAFAS reikalavimais iš turto grupės „Kitas nematerialusis turtas“ į turto grupę „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ perkėlė techninius, techninius darbo, rekonstravimo ir kitus projektus, pergrupavo turtą. Savivaldybės administracija inicijavo: naujos redakcijos Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra nuostatų pakeitimą, kurie patvirtinti Savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 24 d. sprendimu Nr. TSE-195; Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo apskaitos rengimo tvarkos aprašo pakeitimą, kuris patvirtintas Savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimu Nr. TSE-244. Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu patvirtino Gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacijos aprašą[55].

[55] Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. (6.4.E.)-AVE-262 „Dėl Birštono savivaldybės administracijos Gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacijos aprašo patvirtinimo“

Biudžetinėms įstaigoms, buvo pateikta 15 rekomendacijų, iš jų 14 rekomendacijų įgyvendintos, 1 rekomendacijos įgyvendinimo terminas nesibaigęs. Biudžetinės įstaigos, vykdydamos ankstesnio audito metu pateiktas rekomendacijas, sustiprino vidaus kontrolės procedūras dėl metinės inventorizacijos atlikimo ir turto apskaitos vadovaujantis VSAFAS reikalavimais.

Savivaldybės kontrolierė Janina Blekaitienė

Vyriausioji specialistė Gražina Preikšienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos „2023 metų Birštono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis auditas“ priedas Nr. 1

Santrumpos ir sąvokos

Savivaldybės administracija – Birštono savivaldybės administracija.
MFAR – Metinis finansinių ataskaitų rinkinys.
MBVAR – Metinis biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.
TAS – Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai.
TAAIS – Tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai.
VSS – Viešojo sektoriaus subjektas.
VSAKIS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.
VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

Audito ataskaitos „2023 metų Birštono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis auditas“ priedas Nr. 2

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Birštono savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio duomenis (metinės veiklos ataskaitos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio) ir pareikšti nepriklausomas auditoriaus nuomones.
- įvertinti Birštono savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo atitiktį teisės aktų reikalavimams pasirinktose srityse.

Audituojamas laikotarpis:

- 2023 metai

Auditas atliktas:

- pagal tarptautinius audito standartus (TAS)[56] ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS)[57]
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, metinėse finansinėse ataskaitose ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o atsirinktose audituoti srityse Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam metinių finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 808,5 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Reikšmingu dalyku Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 155,5 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Audito apimties apribojimai:

- Audito apimties apribojimų nebuvo.

Audito apimtis ir metodai	
Audituoti metinių ataskaitų rinkiniai	Metinė veiklos ataskaita
	Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys: finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų, grynojo turto pokyčių ataskaitos bei finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis.

[56] Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, http://lar.lt/www/new/page.php?326).

[57] Finansinio audito (2000-2899 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649

	Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: biudžeto pajamų vykdymo ataskaita, biudžeto išlaidų vykdymo ataskaita, biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas parengti pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis.
Kitos audituotos ataskaitos	Mokėtinų sumų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (9 priedas); Skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (10 priedas).
2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2023 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 77386,65 tūkst. Eur, pabaigoje – 80847,65 tūkst. Eur.
2023 m. gautos pajamos ir patirtos išlaidos	Savivaldybė, kaip nurodyta Veiklos rezultatų ataskaitoje, gavo 23364,01 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų, patyrė 23592,35 tūkst. Eur pagrindinės veiklos sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas neigiamas – išlaidos viršijo pajamas 228,35 tūkst. Eur.
	Savivaldybės biudžetas gavo 14955,2 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 15550,5 tūkst. Eur išlaidų.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Į 2023 m. Birštono savivaldybės metinį finansinių ataskaitų rinkinį įtraukti 13 biudžetinių įstaigų, 3 viešųjų įstaigų ir savivaldybės administruojamo iždo (išteklių fondo) metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenys. Įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausančios vienos akcinės bendrovės ir trijų uždarųjų akcinių bendrovių nuosavas kapitalas. Į 2023 m. Birštono savivaldybės metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį įtraukti 13 biudžetinių įstaigų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:	
2023 m. savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	Veiklos vykdymo srityje nustatėme riziką: ▪ kad bus atskleista ne visa it netiksli pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitus teisės aktus privaloma pateikti informacija metinės veiklos ataskaitoje. Turto srityje nustatėme riziką: ▪ Dėl ūkinių operacijų ir įvykių, sąskaitų likučio ir finansinių ataskaitų patikimumo: infrastruktūros ir kitų statinių ir su tuo susijusiose finansavimo sumose dėl ankstesnių auditų metu nustatytų neatitikimų; nebaigtos statybos teisingos apskaitos; turto amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo, turto registravimo laiku apskaitoje, nuvertėjimo požymių vertinimo, biologinio turto teisingos apskaitos, inventorizacijos atlikimo tinkamumo. Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl: ▪ sukauptų mokėtinų sumų sąskaitų likučio, susijusio su darbo užmokesčio išlaidomis ir turto įsigijimu, teisingumo. ▪ Įsipareigojimų vertinimo, užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės

	priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. Pajamų srityje nustatėme riziką dėl: ▪ Pajamų priskyrimo teisingam laikotarpiui, teisingo pagrindinės ir kitos veiklos pajamų grupavimo, duomenų apie pajamas patikimumo. Pajamų įtraukimas į Savivaldybės biudžeto pajamas ir jų atskleidimo apskaitoje bei ataskaitose teisingumas. Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl: ▪ dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo teisingumo biudžetinėse ir viešosiose įstaigose; ▪ sąnaudų pripažinimo ir registravimo apskaitoje (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis) ir atvaizdavimą atitinkamuose ataskaitų straipsniuose. Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas: ▪ kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje; ▪ kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: - turtas; - ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai; - pajamos; - darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; - kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos; - finansinė ir investicinė veikla.
Turto sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Subjektuose atrankos būdu įvertintas ilgalaikio turto, trumpalaikio turto (per vienerius metus gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų) įsigijimo, amortizacijos, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimas apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis)
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Pajamų sritis	Atsirinktuose subjektuose atrankos būdu įvertintas pajamų pripažinimas, įvertinimas ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimas (laiku, tinkama verte, esant tinkamiems pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).

Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertintas sąnaudų pripažinimas ir registravimas apskaitoje (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, mitybos, paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo, komunalinių paslaugų įsigijimo, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo, kitų išlaidų einamiesiems tikslams, infrastruktūros statinių įsigijimo, paskolų grąžinimo – ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumas, tikrumas, užregistravimas teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis) ir atvaizdavimas tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Metinių finansinių ataskaitų vertinimo sritis	Vertinome, ar duomenys ir informacija metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikti pagal finansinėms ataskaitoms keliamus reikalavimus.
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Įvertintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Įvertintas bendras metinių finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus. Įvertintas bendras metinių biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.
Savivaldybės metinės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas	Savivaldybės metinės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metininėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos savivaldybės veiklos ataskaitoje
2023 m. savivaldybės metinių biudžeto vykdymo vertinimas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika.	Biudžeto išlaidų srityje kiekybiškai reikšmingiausia ir dėl rizikos – darbo užmokesčio sritis (darbo apmokėjimo sąlygų nustatymo teisėtumas, skaičiavimo teisingumas, išmokų skyrimas); Prekių ir paslaugų naudojimo sritis (transporto išlaikymas, prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos, gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos, informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos, komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos); Ilgalaikio turto sritis.
Asignavimų panaudojimas	Atrinktose įstaigose atlikome audito procedūras ir vertinome ar pagrįstai ir teisėtai panaudotos lėšos darbo užmokesčiui ir

	socialiniam draudimui, prekių ir paslaugų naudojimui, ar laikomasi sutarčių sąlygų. Ar turtas įsigytas teisės aktų nustatyta tvarka, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo patvirtinto asignavimų plano.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Pateikta 4 priede.

Audito ataskaitos „2023 metų Birštono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis auditas“ priedas Nr. 3

Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai (ataskaitos), pateikti savivaldybės administracijai ir konsoliduojamiems subjektams

Eil. Nr.	Adresatas	Rašto data	Rašto Nr.	Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos rašto (ataskaitos) antraštė	Teiktų rekomendacijų skaičius
1.	VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro Direktoriui	2024-02-15	4-9	Dėl nustatytų trūkumų	15
2.	VšĮ Birštono būsto energijos taupymo agentūros Direktoriui	2024-03-06	4-17	Dėl audito išvados ir audito ataskaitos pateikimo: Audito išvada 2024-03-06 Nr. 3IŠ-1 ir Audito ataskaita 2024-03-06 Nr. 3-2 „VšĮ Birštono būsto energijos taupymo agentūros 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinio auditas“	0
3.	Birštono savivaldybės Merui; Birštono savivaldybės tarybai, Birštono savivaldybės administracijos direktoriui, Birštono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui	2024-03-21	4-22		
4.	VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro Direktoriui	2024-03-18	4-20	Dėl audito išvados ir ataskaitos pateikimo: Audito išvada 2024-03-18 Nr. 3IŠ-2 ir ataskaita 2024-03-18 Nr. 3-3 „VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditas“	1
5.	Birštono savivaldybės Merui, Birštono savivaldybės tarybai, Birštono savivaldybės administracijos direktoriui, Birštono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui	2024-03-22	4-23		
6.	Birštono savivaldybės Merui	2024-03-28	4-24	Dėl audito metu nustatytų trūkumų	1
7.	Birštono savivaldybės administracijos direktoriui	2024-04-23	4-26	Dėl nustatytų trūkumų	8
8.	Birštono savivaldybės administracijos direktoriui	2024-05-07	4-27	Dėl nustatytų trūkumų	9
Viso:					34

Audito ataskaitos „2023 metų Birštono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis auditas“ priedas Nr. 4

Birštono savivaldybės 2023 m. konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas

1 lentelė. Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio VSS grupės sąrašas

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas	Konsoliduojama Savivaldybės MFAR	Konsoliduojama Savivaldybės MBVAR
1.	Birštono savivaldybės iždas	√	
2.	Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	√	√
3.	Birštono savivaldybės administracija	√	√
4.	Birštono gimnazija	√	√
5.	Birštono kultūros centras	√	√
6.	Birštono meno mokykla	√	√
7.	Birštono muziejus	√	√
8.	Birštono lopšelis-darželis „Giliukas“	√	√
9.	Birštono sporto centras	√	√
10.	Birštono turizmo informacijos centras	√	√
11.	Birštono vaikų lopšelis-darželis "Vyturėlis"	√	√
12.	Birštono viešoji biblioteka	√	√
13.	Birštono miesto tvarkymo tarnyba	√	√
14	Nemajūnų dienos centras	√	√
15.	Viešoji įstaiga Birštono pirminės sveikatos priežiūros centras	√	
16.	Viešoji įstaiga "Tulpės" sanatorija	√	
17.	Viešoji įstaiga Birštono būsto energijos taupymo agentūra	√	

2 lentelė. Savivaldybės kontroliuojamų akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių sąrašas

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas
Kontroliuojamosios akcinės bendrovės	
1.	AB Birštono sanatorija „Versmė“
Kontroliuojamosios uždarosios akcinės bendrovės	
2.	UAB „Birštono šiluma“
3.	UAB „Birštono vandentiekis“
4.	UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“

Audito ataskaitos „2023 metų Birštono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis auditas“ priedas Nr. 5

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis

Įstatymai:

1. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas;
9. Lietuvos Respublikos kelių įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;
14. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
15. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
16. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas;
17. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas;
18. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas;
19. Lietuvos Respublikos kelių įstatymas;
20. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas;
21. Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas;
22. Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas;
23. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas;
24. Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas.

Nutarimai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo" (su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais);
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. lapkričio 13 d. nutarimas Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais);

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimas Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo";
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimas Nr. 135 „Dėl viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 patvirtinta Strateginio valdymo metodika;
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1798 „Dėl nuomos mokesčio ir žemės nuomos mokesčio priedo už valstybinę žemę“.

Įsakymai

1. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“ (su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-019 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos“ (su vėlesniais pakeitimais);
4. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. 1K-092 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimą“ (su vėlesniais pakeitimais);
5. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį“;
6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. D1-848 „Dėl statybos reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra" patvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais);
7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. D1-713 „Dėl statybos reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas" patvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais);
8. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023-04-04 įsakymas Nr. 1K-126 „Dėl savivaldybės ataskaitų teikimo Finansų ministerijai“;
9. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. D1-5 „Dėl Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“;
11. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymais patvirtinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai;
12. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“;
13. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

14. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-417 „Dėl Valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Savivaldybės vidiniai teisės aktai

1. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TSE-36 „Dėl Birštono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
2. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TSE-32 „Dėl Birštono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“;
3. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TSE-40 „Dėl Birštono savivaldybės lėšų, reikalingų viešųjų želdynų ir želdinių apsaugai, priežiūrai ir tvarkymui, viešųjų želdynų kūrimui ir želdinių veisimui, želdynų ir želdinių inventorizavimui, viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizėms atlikti, skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
4. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 19 d. sprendimas Nr. TSE-224 „Dėl Birštono savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo tvirtinimo“;
5. Birštono savivaldybės tarybos 2012 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas Nr. TSE-136 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra“ (su vėlesniais pakeitimais);
6. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. TSE-244 „Dėl Birštono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo tvarkos patvirtinimo“ (aktualu nuo 2023-11-18);
7. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. TSE-7 „Dėl Birštono savivaldybės Birštono seniūnijos vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo ir Birštono savivaldybės Birštono miesto gatvių sąrašo patvirtinimo“ bei Birštono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 10 d. sprendimo TSE-31 pripažinimo netekusiu galios“ (aktualu iki 2023-12-22);
8. Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimas Nr. TSE-268 „Dėl Birštono savivaldybės Birštono seniūnijos vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo ir Birštono savivaldybės Birštono miesto gatvių sąrašo patvirtinimo“ bei Birštono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimo TSE-7 pripažinimo netekusiu galios“ (aktualu nuo2023-12-23);
9. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-11-27 įsakymas Nr. (6.4.E.)-AVE-262 „Dėl Birštono savivaldybės administracijos Gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacijos aprašo patvirtinimo“;
10. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-08-10 įsakymas Nr. (6.4.E.)-AVE-00228 „Dėl Birštono savivaldybės administracijos Inventorizacijos taisyklių aprašo patvirtinimo“;
11. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-08-16 įsakymas Nr. (6.4.E.)-AVE-00237 „Dėl apskaitos tvarkų aprašų patvirtinimo“.